

NORGES HØYESTERETT

Den 13. februar 2012 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Gjølstad, Matheson og Normann i

HR-2012-00317-U, (sak nr. 2012/41), sivil sak, anke over kjennelse:

A

B

(advokat Anders L. Navjord)

mot

C

(advokat Kjell M. Øymo)

avsagt slik

KJENNELSE:

- (1) Saken gjelder særskilt anke over lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse.
- (2) C fremsatte 10. oktober 2008 begjæring om grensegang og rettsutgreiing for Ofoten og Sør-Troms jordskifterett. C er eier av gnr. 39 bnr. 1 i X kommune. Saken gjaldt grensene mellom Cs eiendom og eiendommene gnr. 39 bnr. 65, gnr. 39 bnr. 171 og gnr. 39 bnr. 172 i X. Jordskifteretten avsa dom i saken 10. november 2010.
- (3) A og B, som er eiere av henholdsvis gnr. 39 bnr. 172 og gnr. 39 bnr. 171, anket dommen. A anførte at bnr. 172 grenser til bnr. 104, og at det ikke eksisterer et areal mellom disse eiendommene som tilhører bnr. 1. Tilsvarende anførte B at bnr. 171 grenser mot bnr. 172 og at det ikke eksisterer et areal mellom disse eiendommene som tilhører bnr. 1. Anken fra A gjaldt også spørsmål om eventuell veirett for bnr. 172 over bnr. 1.
- (4) C anket også dommen. Hans anke gjaldt grensen mellom gnr. 39 bnr. 1 og gnr. 39 bnr. 65, samt spørsmålet om bredden på arealet mellom gnr. 39 bnr. 1 og bnr. 171 og bnr. 172. C anførte at arealet hadde en bredde på seks meter, ikke fem meter slik jordskifteretten hadde lagt til grunn. Gnr. 39 bnr. 65 er eiet av D.
- (5) Hålogaland lagmannsrett avsa 31. oktober 2011 dom med slik domsslutning:

”Tvist 1

1. Anken forkastes i forhold til D.

2. C betaler sakskostnader til D med 88 592 – åttiåttetusenfemhundreogtittito – kroner innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.

Tvist 2 og 3

1. Ankene fra A og C forkastes.

2. A betaler sakskostnader til C med 90 681,25 – nittitusensekshundreogåttien – kroner og tjuefem – øre innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.

Tvist 4

1. Ankene fra B og C forkastes.

2. B betaler sakskostnader til C med 90 861,25 – nittitusensekshundreogåttien – kroner og tjuefem – øre innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.”

- (6) A og B har i rett tid anket over lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse. Anken gjelder lovanvendelsen, saksbehandlingen og bevisvurderingen så langt den utelukkende gjelder sakskostnadsavgjørelsen. De har i korte trekk anført:
- (7) Lagmannsrettens lovanvendelse er feil. C kan ikke anses å ha vunnet saken etter tvisteloven § 20-2. Ved lagmannsrettens dom ble både A, B og Cs anker forkastet. Ingen av partene har da vunnet saken. Det foreligger også feil ved lagmannsrettens lovanvendelse og bevisbedømmelse når det gjelder vurderingen av partenes sakskostnadsoppgaver. Lagmannsretten har feilaktig lagt til grunn at Cs sakskostnader i sin helhet relaterer seg til å imøtegå A og Bs anke. I sakskostnadsoppgavene har partene angitt sakskostnadsoppgavene for hver tvist, uten at det er sondret mellom de ulike spørsmålene i tvisten.
- (8) Subsidiært anføres det at lagmannsrettens domsgrunner ikke er tilstrekkelige til å prøve lovanvendelsen. Det foreligger dessuten en saksbehandlingsfeil ved at lagmannsretten har lagt avgjørende vekt på utformingen av sakskostnadsoppgavene, uten at partene er gitt oppfordring til å uttale seg nærmere om forståelsen av disse.
- (9) Det er nedlagt slik påstand:
- ”1. Lagmannsrettens dom, domslutningens punkt 2 under tvistene 2 og 3 samt 4, endres slik at ingen av partene tilkjennes saksomkostninger for jordskifteretten og lagmannsretten.**
- 2. Subsidiært: Lagmannsrettens dom, domsslutningens punkt 2 under tvistene 2 og 3 samt 4, oppheves.**
- 3. A og B tilkjennes saksomkostninger for Høyesteretts ankeutvalg på kr. 12 500,-, med tillegg av ankegebyr til Høyesteretts ankeutvalg.”**
- (10) C har tatt til motmæle, og har i korte trekk anført:
- (11) Det foreligger ingen feil ved lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse. Lagmannsretten har korrekt lagt til grunn at C har vunnet saken etter tvisteloven § 20-2. Anken fra C hadde sin bakgrunn i at jordskifterettens dom ikke i tilstrekkelig grad redegjorde for fakta om grensene etter skylddelingsforretningene. Dette er nå klargjort i lagmannsrettens dom. Lagmannsretten har truffet sin avgjørelse etter en helhetsvurdering på bakgrunn av forhandlingene i retten, og har foretatt en veloverveid og forsvarlig vurderingen av om det er grunnlag for å gjøre unntak

etter tvisteloven § 20-2 tredje ledd. Det bestrides at domsgrunnene er mangelfulle og at det foreligger saksbehandlingsfeil.

(12) Det er nedlagt slik påstand:

”1. A og Bs anke over lagmannsrettens dom, punkt 2 under tvistene 2 og 3 samt 4, forkastes.

2. C tilkjennes saksomkostninger for Høyesteretts ankeutvalg med kr. 10 000,-.”

(13) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:

(14) Saken gjelder særskilt anke over lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse. Utvalgets kompetanse er begrenset til å gjelde ”lovanvendelsen og saksbehandlingen, samt bevisvurderingen så langt den utelukkende gjelder sakskostnadsavgjørelsen”, jf. tvisteloven § 20-9 tredje ledd andre punktum.

(15) Lagmannsretten uttaler følgende om sakskostnader i tvist 2 og 3:

”A har etter dette ikke vunnet frem med sin anke, mens C ikke har vunnet frem med anken hva gjelder bredden på arealet. Begge anker under disse tvistepunkt blir dermed å forkaste.

Siden anken fra A i tvist nr 2 og 3 ikke har ført frem, har C krav på full erstatning for sine sakskostnader fra motparten, jf tvisteloven § 20-2 første ledd.

...

Bortsett fra den oppførte andel av ankegebyret som gjelder Cs anke over bredden på arealet, anses kostnadene i sin helhet å gjelde arbeid i forhold til anken fra A. Det er da lagt vekt på at ingen av partene har opplyst at det knytter seg særskilte kostnader til spørsmålet om veibredde, og har derfor heller ikke spesifisert dette i kostnadsoppgaven.

...

Det er som nevnt ikke krevd dekning av særskilte sakskostnader knyttet til Cs anke.”

(16) Tilsvarende vurdering er lagt til grunn for sakskostnadsavgjørelsen i tvist 4.

(17) Etter ankeutvalgets oppfatning bygger lagmannsrettens begrunnelse på en uriktig forståelse av tvisteloven § 20-2 første ledd.

(18) Det følger av tvisteloven § 20-2 andre ledd siste punktum at dersom saken gjelder flere krav mellom de samme parter, er det samlede utfallet avgjørende. Dersom det er anket fra begge sider, skal vurderingen av om saken er vunnet foretas samlet, jf. NOU 2001:32 Bind B side 928.

(19) Ordningen som gjaldt etter tvistemålsloven – hvor saksomkostningene skulle avgjøres separat for søksmål og motsøksmål – er ikke videreført i tvisteloven, jf. Skoghøy, Ansvar for saksomkostninger i sivile saker, Lov og Rett 2011 side 114.

(20) Lagmannsretten synes her å ha vurdert sakskostnadene særskilt for hver av ankene. Etter ankeutvalgets oppfatning er det ikke holdepunkter for å forstå begrunnelsen slik at lagmannsretten ved avgjørelsen har bygget på at C har fått medhold ”i det vesentlige”, jf. tvisteloven § 20-2 andre ledd. Et slikt resonnement måtte være en følge av at lagmannsretten mente at spørsmålet om veiens bredde var mindre sentralt enn spørsmålet om C i det hele tatt

hadde eiendomsretten til veien. Både det forhold at de ulike ankene omtales separat, og lagmannsrettens uttalelse om størrelsen på omkostningskravet i forhold til den ene anken, taler imidlertid etter ankeutvalgets oppfatning mot en slik forståelse av premissene.

- (21) Ankeutvalget viser også til at det – slik lagmannsretten har gjort – vanskelig kan legges til grunn at kostnadene i sin helhet gjelder arbeidet i tilknytning til ankene fra henholdsvis A og B, når det som her er inngitt selvstendig anke fra C.
- (22) Utvalget tilføyer at partenes påstander for lagmannsretten gjaldt tilkjennelse av sakskostnader for både jordskifteretten og lagmannsretten. Ingen av partene i ankesaken for Høyesterett hadde så vidt ses lagt ned påstand om å bli tilkjent sakskostnader i jordskifteretten. Et krav om sakskostnader for jordskifteretten var da tapt, jf. blant annet Rt. 2008 side 952 avsnitt 15. For ordens skyld finner utvalget grunn til å peke på den uklarhet det etterlater når lagmannsretten her har tilkjent sakskostnader i henhold til oppgaven uten at påstanden om sakskostnader for jordskifteretten er kommentert.
- (23) Lagmannsrettens dom, domsslutningens punkt 2 i tvist 2 og 3, og domsslutningens punkt 2 i tvist 4 må etter dette oppheves.
- (24) Anken har ført frem. A og B har krevd dekning av sakskostnader med 12 500 kroner med tillegg av ankegebyr for Høyesteretts ankeutvalg, som er på 5 160 kroner. Kravet tas til følge, jf. tvisteloven § 20-2 første ledd.
- (25) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING:

1. Lagmannsrettens dom, domsslutningens punkt 2 i tvist 2 og 3, oppheves.
2. Lagmannsrettens dom, domsslutningens punkt 2 i tvist 4 oppheves.
3. I sakskostnader for Høyesteretts ankeutvalg betaler C sakskostnader til A og B i fellesskap med 17 660 – syttentusensekshundreogseksti – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelse.

Wilhelm Matheson
(sign.)

Liv Gjølstad
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Riktig utskrift: